

marschet, jadomà, ta Kreewu spehkeem isdosees neween aiskawet Japanu marscheshanu, bet warbuht tos pat aissweest aif Bitsiwas.

Bet Japani, zil wehrojams, grib bombardet Port-Arturu no faussemes un no juhras puses. No juhras puses Port-Arturu bombardēs diwas Japanu eskladras, no kurām weena atradisees Talienwanas lihži, otra — Port-Adama lihži. Abas eskladras, generalim Ōku tuwojotees pa faussemi, war peebrault pee malas un apšaubit no juhras puses Kreewu pozīcijas. Tā ka faussemes strehmeles platums no Maozjaines lihži Zantisgatunai tilkai apm. 3 werstes un Japanu eskladra war peeet apm. 3—4 werstu atstatumā no krasta un tā ka juhras fugu leelgabali neš 8 un wairak werstes, tad Japanu juhras spēkli īche war buht loti valiħdsigi Japanu otrai armijai.

Domehr Port = Arturas eenemšchana, — nebuhs weegla.
„Rigaer Tageblatt“ ralsta lahdā jaunala numurā, ka
Port = Ariura efot weens no pirmklasigeem zeetofschneem
un bagati apgahbats ar aissardsibas un usturas lihdsesseem.
Lai tahdu zeetofkni eenemu, wajagot wifadā sinā douds laika
— wismašakais 4—6 mehneshi. No sahkuma eeslodsiteem ar-
ween efot preefschrožiba, bet, jo ilgali turpinotees laiks, jo
labaki paleekot aplenzeem. Aprikuksiot pahrtikas, jauni peewe-
dumi ari neefot eesvehjami. Neefot tahda zeetofschna, kam pehz
ilgaka laika newojadsetu padotees, proti tahdā gadijumā, ja no
ahrpuses nepeestieidsoees valihga pulsi.

Rā ſinams, Kreewu pulki atrodās Mukdenā, un daſchi wehl wairak deenwidōs, tā tad Port=Arturai buhs eespehjams palih- dību veegahdat fatrā laikā.

Jaunakās telegramas no Kara-lauka.

„Kreewu tel. agent.“ 14. maijā neš schahdu generala Sa-
charowa telegramu Kreewu generalschtabam: „Fengwangtshē-
nas apkahrtē naw nekahdu pahrmairu pamanamu. Japani zek
av Fengwangtshenu apzeetinajumus. Tur atrodās 30,000 wihrū
infanterijas un 2000 wihrū kawalerijas ar 36 lelgabaleem.
Schis armijas preeskhpulki atrodās aptm. 30 werstes us
seemeleem no Aicho upes un Fengwangtshenas lihds pat
upes grihwai; frontes lihnijs steepjās no Saimadsi lihds Kuan-
djansanai. Us seemeleem Japani tahlak wairs nedodās. Kā
meksta, daudzi Japanu kawalerijas sirgi pawifam panikuschi
un nowahrguschi. Bitšwas apkahrtē us Kwantungas pusulas
muhsu isluhku nulli issinajuschi, ka Japanu preeskhpulki eeneh-
muschi Wafandjanas augstumus, aiz tureem atrodās mairak re-
gimentes. Zeemādās us deenwideem gar dselzela lihnijs pa-
maniti baschi infanterijas un kawalerijas pulki. 3000 wihrū ar
5 lelgabaleem kawilkti pee Bulandjanas. Bitšewas aplahrtē
un gar juhralu us deenwideem turpinās Japanu saldatu malā
isselshana. Saldati eet no schjeenes us deenwideem us Kintschou,
atschajot mugurpusē aissargu pullus. 5. maijā pee Kintschouas
notiņi lauja, kura Japani saudejuschi 700 wihrū. Kreewu sau-
dejumi masaki. Japanu saldatu isselshana malā pee Takushanas
jau fahkuhees preeskhpahdām pēzām deenām. Get baumas, ka tur
izzelti 50,000 wihrū, wišwairs infanterijas. Takushanā iſ-
zeltee saldati eet us Hsiujenu, Port-Arturu un Tschintaidsi.
Muhsu fotnijas fastapschana nakti us 8. maiju pee Schuifchinsas
fazehla Japanu kolona leelu fajulumu. Kolona nelahrtigi fahla
schaut us muhfejem, bet tumšā apschaudija ari fawejus. Kahds
muhsu isluhku pulzīsch us leelzela no Sachobes us Laojanu
pamanija kahdu 300 wihrū leelu Japanu kolonu, kā ari kahdu
nepahrtrauktu leelaku transpōrtia suhtijumu. 16 stundu ilgā noweh-
roshanas laisā pagahja garam ne masak kā 18,000 Korejeeschu
un Kihneeschu strahdneelu un 200 mesumu (tatschku). Japani
noschahwa isluhku pulzina firgus, tā ka teem kahjām wajadseja
atgrieestees atpakał.

Jauns Japānu mehginajums aissprostot Port-Arturas oštu.
Wirs pahraldneeks Aleksejevs telegrafē 12. maijā: Wispaderwigi pašneedsu Juhsu Majestatei 12. maijā saņemtos kontradmiraļa Wihōfia un Grigorowitscha finojumus: Eenaide-neeks 6. maijā no leelgabalu laivām apšaudīja Intſchenzas līdzī. Japāni naktis mehginaja ar mīhnām aissprostot Port-Arturas reidu, pēc tam, kā no nowehrojumeem no krasta spreesch, nogremdeiti tvaikonis un diwi mīhnu laivas. No 5. līdz 8. maijam Port-Arturas reidā iškertas 11 eenaide-neku aissprosto-šanas mīhnas.

Kintshoa no Japaneem eenemta.
Kā „Reuters“ no Tokijas ofiziali sinu, Kintshoa jeb Kintshoa 13. maija wakarā pehz 5 deenu ilgas karstas zīhnas no Japaneem eenemta. Pehz tam asā zīnā eenemta Kreewu apzeetinatā posīzija Dinguauthschana. Kreewu leelgabalu laiwa apšaudijs iš Talienvanas lihtscha Japanu kreiso spahrnu. Japanu kara armiju pabalstija iš Kintshoas lihtscha. Kreewu kara spehls atkāpās iš Port-Arturu.

20 ahtsemem.

Turzija, kā rāksta Kreewu awīse „St. Pet. Wed.” īno, pehdejā laikā steidīgi brunojotees, ihpafchi brunu fugi ar leelu skubu teekot gatawoti. Kamehr Kreewijai Turzija nespējie wehl samakhat ūnu wezwezo kara-parahdu, tikmehr preeskch brunoščas nās Turzijai naudas deesgan, — neefishmē awīse. Italijas, Wahijas, Anglijas un Amerikas Gabeedroto Walstju eerošču fabrikām Turzijai ir naudas, ko miljoneem makst. Nesen Turku sultans isteizis Anglijas īehnīnam Edwardam VII. ūnu pateizibū, ka Armstronga kara-eerošču fabrika tilc ahtri un kreetni ispildījusi Turku valdības pasteljejumus. Anglijas īehnīsch ūnā atbildē isteizis atkal preeku par Turzijas flotes rasti prinaschanu. Armeniā sagaida kristitu waijaschanu no jauna.

Bulgarijas pirmsi Ferdinands, kā „Kreewu tel. agent.”
sino, drīhsjumā apzeemoschot atkal Turku sultanu. Sagaida, kā
winsch isdabuschot daschus atweeglinajumus Bulgareem šolu un
hošnju ūnd.

Spahnijs, Franzijas lihgums, kā „Kreewu tel. agent.”
12. (25.) maijā no Parīzes sino, ešot jau iħstenibà noſleħgħt,

minetā deenā fateekotees Spahnijas pilnwarneekam ar Fransija ahrleetu ministri Delskē. Atleekotees tikai nobeigt wehl daschā formalitates. Sagaida, ka šchinis deenās Spahnijas waldbā pāsinos lihgumu atklahti Spahnijas tautas weetmeelu augšč namā.

No Rīhnaš. Chunguši un neutralitate. Jo modrakā rihkojās Chungušu bandas, jo wairak Rīhnaš waldība sīt sem pee kruhīm un apgalwo Rīhnaš neutralitati. Tā nule no Pē Rīnas telegrafē „Rīewu tel. agent.”, ka Rīhnaš keisars isdewis jaunu pawehli, kurā atkal no jauna apgalwo Rīhnaš neutralitati un atgahdina cerehdneem un tautai, iſſargatees no eejaukschonās weenai waj otrai puſei par labu.

— Sadursme ar Portugali. Lihnas valdības eestahdes Kantonā, kā „Kreewu tel. agent.” sīno, veepriņķus has lai Portugales eestahdes Makao ostā, kura veeder Portugalei, išbodahdu tur aisebēgusku eerehdni, kuriš apmaiņots var slepšanibū un tukulu nemšanu. Bet Portugales osta eestahdes negrib eerehdni išdot, pirms nebuhs peenaklus has wajadīgās rāvēhles. Kā atbildi uš to Kantonas wizelehnīšch nošuhtījis — 4 leelgabalu laimas un diwas torpedu laimas Portugales ostā — Makao. — Sagaida leelas nefahrtības.

Seemel Amerikas Sabeedrotas Walstis, kuras ilgam ne-
wareja atrast weetu Wahzu Keisara Friedricha Leelä peeminel-
lim (no Wahzu Keisara dahminats), tagad atkal newar atrasi
isđewigu deenu atlakhschanai. No weenä reises atlakhschan-
teek atzelta us otru. Ja Friedrichs Leelaiks spehtu staigat,
wirsch droschi ween sahjam buhtu aissgahjis atpakaal us Wahz-
semi, jo brihwajä Amerikä, redsams, winam weetas nav. —

No Seemel-Amerikas Sabeedrotām Walstīm. Jauta-
jums par pēdofsham mīhnām, kuras werstēm tahlu teek aiz-
pludinatas no kara weetas un tā tad ari apdraud neitralo valstiju
fugneezibū brihwōs uhdēnōs, tagad dīshwi teek pahrrunats Anglijā
un Amerikas Sabeedrotās Walstīs. Spreeš par to, wāj ne-
wajadsetu noteikt leelako attahlumu, ahpvus kura kara laikā uhs-
denōs nedrihksstu islīkt mīhnas. Kā „Kreewu tel. agent.” pat-
laban sīno no Washingtonas, Amerikas Sabeedroto Walstiju
juhras agenti dabujuschi pawehli, issazit fāwas domas par brees-
mām, kas draud no mīhnām gar Māndschurijas krasteem. Pehz-
eenahluschām atsaufsmēm Seemel-Amerikas Sabeedroto Walstiju
waldiba zels preefshā Kreewijai un Japanai, kā aprobeshot pel-
boscho mīhnu islīkhanu.

No eeksfchsemem.

No Peterburgas. Zelu ministris knass Chilkows, sā „Now.“ sino, braukshot apakal uš Eiropas Kreewiju tilai se tembra mehnest. Pee Baikala esera ministris vats personigi riikojot wisu saldatu un prowijanta suhtischanu. Wirsch al lasch želotees pullstn. 5 waj 6 rihā un strahdajot lihds wehlainaltij; efot deenās, kur Chilkows ari wifas naktis pawadijis nomndā, usmudinadams un rihsobams strahdneelus. Naktis ministris pawadot wagonā, bet daschreis ari weenkahrshds tuz reenes eedsimto dsihwollds. Weetejee dseliszela apkalpotaji un strahdneeli nereti greeschotees hawās deenešta barishchanās taifni pee vascha ministra, kusch usmanigi usflaufotees wina luhgumus, suhdsibas zc. un, nehz eespehjas, us weetas wifas leetas iſſekiröt. Us wina riikoju mu topot isd ariti daudsi techniski eerihkojumi, kas paweizinot brauzeenu ahtrumu.

No Peterburgas. Peterburgas naudas kaltuvē, lā „Prib. Kraij” sino, pašlaik teekot išgatawoti leelakā daudsumā leeti ūdraba gabali, kurus isleetos tirgojoties ar Rihneeschem, ja tee muhsu papihra naudu nenems pretim. Rihneeschī ir galwenee produktu apgahdataji Kreewu armijai Mandschurijā, bet tā ka Japani ar apbrīhnojami isweizigu wiltotu Kreewu papihra naudu pratushi atmēt Rihneeschū ustizibū pret Kreewu naudu, tad teem malsās ar fewiščī isleeteem ūdraba gabaleem.

No Maskawas. Kā kahdam treshās klases pāfashēerim gahjis. 5. maijā no Wentspils peenahkuschā dzelszela wilzeenā № 10 no treshās klases wagonā, kā „Lib. Zeit.“ sīno, iškahpis kahds pāfashheers ar ašinaini ūdāusītu ūju un luhdsīschandarmeriju fastahdit par to protokolu. Winu ūdāusījīs dzelszela konduktors, par to, ka brauzot zeeti gulejis un nāv deesgan ahtri warejis usrahbit ūmu biletī konduktora lungam.

Rehweles ostsas pahrbuhwes darbi, kā „Rew. Izw.“ sino, kara dehł schimbrihschom tilschot aptureti. Gerihkofshot weenigi masalu doku masu karafugu islaboschanai.

No Kronstādtes. Brūnu kugis Drel, kā ofizialais „Kronst. Vējtn.“ sīno, bij nogahdats Kronstādte, kur to apbrūnoja un galigi sārīkoja lāra gatavībā. Nālti us 8. maiju agri norihta minetais brūnu kugis pēhlschai fahzis us kreifeem fahneem svehrtees, un tā kā sem kuga Lihla uhdens tikai dasħas zollas augstu stahwejis, tad kuga Lihlis atduhrees smiltis. Kugi aplihkojot israhdijs, kā kuga telpas bijusħas kreisā pušē pilnas ar uhdeni un tas speeđees zitās kuga telpās. Lai nowehrstu kuga apgahħchanos, ari kuga labajā pušē eelaists uhdens, tā kā pehz dasħam flundäm kugis dabujis lihdisswaru un warejusħi fahlt uhdeni ispumpet. Klisma zehlu kess zaur to, kā neesitamo brūnu plahschu zaurumi pagaidam bijusħi aissisti koka tapām. Melahdi sabo jaġumi kugim naw ar to nodariti. — Ari nekahdi kaundari neesot pee īchi gadijuma wainigi, kā ismelleħschana peerahdijsi.

No Lodses. Blehdis „Sarkanā Krusta“ naudas la-
staja lomā. „Lodser Zeit.“ sīno, ka tureenes polīzija īchinis
deenās apzeitinājusi kahdu A. R., kuriš uždewees par „Sarkanā
Krusta“ naudas māhzejū un pratis ištrahpt kaudim leelakas sum-
mas. Blehdis rihtojees neween Lodschā, bet ari Warschawā,
Lublīnā, Kalisjā un citās pilsētās. Reisēm tas uždewees par

sludinajumu wahzeju, tad par tāhda mehnēshraksta isbeweju, nodoklu infpektoru un zitadi. Daudzās weetās wiņšk fanehmis no firmām sludinajumus reisā ar ūmaksu, protams, šķee sludinajumi: nekad nav titušchi nodrukati. Tāhda weetejā firma seedojuši 500 rubļu „Sarkana Krusta” wajadisibām, tāhda nauha ari nahkuši blehdīm. Kā no kvihschu grahmatindām, kas vee apzeetinatā atrastas, redzams, blehdīs pratis eewahkt likhs 5000 rubļu, bet vee wiņa atrashi tikai 34 rubli un tam wehl jaſamſā 20 rubļu fuhrmanim parohds. Kur blehdīs nogruhdis pahrejo nauhu, nav ūmaks.

No Schagares. Daschadas finas. Pawisam behdigu ee-
spaidsu astahj us isskatru, kas grib dsiaku celuhkotees, muhfu
Latweeshu dsihwe. Latweeshu Schagarē buhs kahdi sumti, fa:
mehr leelasa eedsihwotaju dala ir Schihdi. kuru roks atroddas
wisa mestina tirdsneeziba, tad Leishchi un beidsot Kreewi, kuru
ir wismasaf. Skolas un isglihtiba teek astahtas nowahrtia.
Man sinami pat tahdi, kas le-las ar to, fa winu behrni kluhst
bagati bes isglihtibas un tapehz ari zitus peerunia, fa behrnuus
newajag skolot. Isiglihtibas un gaismas pretineelu ir dauds,
kas lawe attihstibas gaitu, turprelim lihdsellu preefsch tas is-
platischanas gandrihs fa nemaš naw. Laikrafski un jchurnali
teek abonetii loti masä skaita, isrihkojumi tapat wahji teek ap-
metleti. Tuvalais beedribas nams mums ir Bukaifshds, ofte-
nas werstes atstatu un ta tad deesgan gruhii hafneedsams.
Weena grahmatu pahrdotawa mums gan ir, bet ta pati hneeds
tilai Latweeshu garos lubu romanus. Ja pahrdotawas ihvaash-
neels eegahdatos kreetna fatura latwiskas grahmatas, tas dauds
mums palihdsetu. Schagarē ir weena taukskola ar diweem sko-
lotajeem, bet pa wasaru mahziba neteek tureta un behrneem ja-
staigā kreetni zela gabali, lihds hafneeds kahdu pagasta skolu.
— Dserfshana Schagarē ir deesgan stipri isplatijsfes. Wiswai-
raf yeedsehrufcho fastopam swehideenās, kad wiseem ir walas
atnohkt us frodsian un eebaudit kahdu malzinu. Raufshanās
tad naw nekahda reta leeta, ko peerahdija ari leela laufshanās
starp kolu pludinatajeem un wairakeem Schagares eedsihwotajeem
peeldeen 23. aprili us tirgus laukuma. Tila nemti palihgā
akmeni, rungas un našchi, ta fa daschi stipri eewainoti. Kah-
dai Schihda tehjnizai isdausiti wisi logi. Polizijai bij deesgan
puhles, lihds cefarsušchos apmeerinja. Ismeklefshana pret meera
trauzetajeem eefahkta. — Schagarneli, mostatees no ſawa ſnau-
deena! — rd.

Wideme.

No Rīgas. Rīgas linu tirdzniezība 1903. g., lā la-
fami Wahžu walodā išdotā gabapahrskatā par Rīgas tirdznie-
zību, — bijusi itin rosga, zemas, fāmehrā ar agralo gadu,
augstakas. 1903. g. pamisam išwests no Rīgas $7\frac{1}{4}$ miljonu
pudu, t. i. tilbauds, kā wehl neweenā eepceeksfchējā gadā. Sa-
lihdsinot ar 1902. gadu, išwests wairak par $3\frac{1}{3}$ milj. pudu,
un ar 1898. un 1899. gadeem, — 2, resp. 1 miljonu pudu
wairak. No Rīgas ween pahrskatgadā išwests wairak, nelā
par visām zītām Baltijas oštām un Archangelsku lopā — proti,
 $4\frac{2}{5}$ milj. puda. Pehž Rīgas — išweduma finā — fēlo Neh-
wele — 1,9 milj. p. un Wentspils — 1,9 milj. pudu 11 meh-
nesfchū laikā. Linu išwedums no Leepajas — ar Wentspils
pazelschanos — pamisam fāschluzis un tagad tam nāv wairs
nefahdas nosīhmes. — Wispahrigi no Rīgas išwests linu ap-
mehram puše no wifa ahrsemēs no Kreevijas išwesto linu
daudzuma.

Jaun-Salazēs Sadraudīgās Veedribas statuti no eeksh-
leetu ministra apstiprinati 22 aprili 1904. gadā, lā „Rīgħst.
Westn.” fino.

No Jurjewas. Nelaimes gadījums weetejā vilsehtas slimnīzā. „Nordl.-Btg” ūno, ka 6. maijā tureenes vilsehtas slimnīzā glušči neparedzēta kahrtā kahdā istabā eegahsufchees greesti. Minetā istabā, kur nelaime notikuši, atraduscheses tilai diži zilweli; kahds gruhti faslimis Augusts Augs un slimneeku lopeja Anna Bellman, kura nelaimes brihds, pulst. $6\frac{1}{2}$ no rihta, maiņišusi slimneelam kompresus. Par laimi greesti eegahsufchees tā, ka slimneeka gulta, lai gan aplahta ķmiltim un putelkeem, zitadi palikuši swabada. Lopejas pirmās domas bijusħas glābta slimneeku, un kautšu ta pate bijuši eewainota, wina tomehr ar kahda atfaukta kalpotaja veepalihdsibū nogahdajusi slimneeku tuhlit drošķā weetā. Atfauktā polizija tuhbal fastahdi-juši par wiķu protololu un iſſaķtā iſmellesħana peerahdijuši, ka ne nolaidiba, ne iſpuwumi bijusħi wainigi pee nelaimes, bet gan pagahjušħā gadu simtenea fahlumā zeltas buhwes konstruk-zijs truhkumi, jo wehrbalki bijusħi peestiprinati pee jumta spahrēm. Kaut gan Augusts Augs drihs pehz tam nomiris, bet iſdarita iſmellesħana peerahdijuši, ka no greestu eegahschanas wiñxh nekahdus eewainojumus nam dabujis, zaur kureem nahwe buhtu zehluſees. Gewainotā lopeja ari jau iſwefelojotees. Lai nowehrstu tērpkal tomlihdsigus gadījumus, eħku nodomats pa- matigi paħrbuħwet.

